

denne Bevilling er en egentlig Omsførselsret, da Bevillingen alene bruger Udtrykket „forhandle“ (ei „omføre“).

Skjøndt saaledes det nævnte Værks Rettighed i den heromhandlede Henseende vil blive noget indskrænket, som Følge af den foreslaaede almindelige Foranstaltning, har man dog ikke kunnet finde det tilraadeligt, at denne sidste iværksættes, uden at samtidigt de for det omtalte Værk givne specielle Privilegier bortfalde. Vel drives Værket ikke for Diebliffet, men der er af dets nuværende Eier gjort Skridt til mulig at gjenoptage Driften, og naar Værket da fremdeles var forblevet i Besiddelse af den særegne Afsetningsret, medens denne var bortfalden for de øvrige Kobberværker, vilde den factiss være forandret til et Monopol for Brede Værkerne og saaledes have erholdt en Betydning, som den nu ikke har, og hvorved en eventuel senere Ophævelse væsentlig vilde kunne vanskeliggjøres. Da Rettigheden, som berørt, er knyttet til Værket som et reelt Privilegium, vil den imidlertid ifølge Grundlovens § 87 ikke kunne hæves uden mod Erstatning, og man har derfor forhandlet med Eieren om, under hvilke Vilkaar han maatte være villig til at opgive samme. I den af Paagjældende herom afgivne Erklæring har han anført, at det, da han i sin Tid købte Brede Kobberværk, var hans Tanke at benytte den til samme hørende Vandkraft til sin Klædefabrik, saalænge indtil han kunde undvære den fra sidstnævnte Fabrik, det vil sige, indtil det havde viist sig om Vandmængden i Juursø vilde blive tilstrækkelig til Driften af begge Fabriker, eller han paa anden Maade havde sørget for at gjøre sig uafhængig af den lave Vandstand, der i flere Aar havde truet samtlige ved Juursø-Aaen liggende Møller og Fabriker. Den betydelige Kjøbesum, han har givet for Brede Kobberværk, nemlig 40,000 Rbd., tillod ham ikke for bestandig at nedlægge Driften af dette Værk, og han har netop nu under Arbejde en Dampmaskine, hvortil den fornødne Bygning er under Ophøvelse, og naar han saaledes har suppleret Kraften ved sin Klædefabrik, har han atter den til Kobberværket hørende Kraft dis-

ponibel, men denne vil, naar Huseerfriheden er borte, kun have ringe Værdi, idet han da efter Fabrikens Veligheden ikke vil vove at drive Kobberværket, og for Kjøbesummen af 40,000 Rbd. vil han altsaa ikke have anden Værdi tilbage end en lille Hystkøb, 8 Tdr. Land Jord og nogle værdiløse Bygninger. Smidlertid vil han være villig til at afstaae den omspurgte Rettighed mod at erholde erstattet de positive Udgifter, han havde sparet, hvis han ikke havde maattet træffe Foranstaltninger til at gjøre sig Kobberværket indbringende, hvilke Udgifter han anslaaer til 15,000 Rbd.

Amtmanden over Kjøbenhavns Amt har i sin i denne Sag afgivne Erklæring blandt andet ytret, at saalænge det ikke vides, til hvilken Værdi Huseerfriheden kan sættes, kan der heller ikke have nogen bestemt Mening om, hvorvidt Eieren's Tilbud, at ville afstaae Huseerfriheden mod en Sum af 15,000 Rbd., er antageligt eller ikke, da det naturligviis kun er Huseerfrihedens Værdi, som Eieren, naar Staten vil indbringe denne Begunstigelse, kan fordrer erstattet, hvorimod han ikke kan fordrer Erstatning for de Udgifter, han har haft, for at gjøre sig Huseerfriheden indbringende. Det turde imidlertid være i høi Grad vanskeligt at udfinde, hvilken Værdi den omhandlede Huseerfrihed med nogenlunde Nøjagtighed kan sættes til, og navnlig synes Værdien, saaledes som Sagen foreligger, ikke at kunne bestemmes paa anden Maade end ad den i Lovgivningen sædvanlige Vej, nemlig ved et Skjøn afgivet af uvillige Mænd. Saafremt det imidlertid, hvad Amtet skulde ansee for hensigtsmæssigt, maatte foretrækkes at træffe en mindelig Overenskomst med Privilegiehaveren om Afsløningssummen, maa Amtet efter sit eget individuelle Skjøn formene, at det af Privilegiehaveren fordrerede Beløb ikke kan siges at være overdrevet, hvad enten det betragtes som Erstatning for Afstaaelsen af Huseerfriheden eller som Stadesløsholdelse for de ved den tilføjede Gjenoptagelse af Værkets Drift foranledigede Udgifter, hvoraf alene Omskostningerne ved den af Privilegiehaveren bestilte Dampmaskine m. m., ifølge et af ham produceret Overflag fra